

der snart ville blive forøgede med endnu en Bane fra Viborg til Herning — vil det være det for den største Del af Jylland bekvemmeste og hensigtsmæssigste Sted for Landsrettens Sæde. Skulde man desuagtet vælge Aarhus, maatte der være særlige Grunde, der talte derfor, og en saadan er ogsaa anført af den ærede Ordfører, nemlig den, at det ikke kan antages, at der i Viborg vil kunne leve et tilstrækkelig stort Antal Sagførere, idet det vil være ønskeligt, at der er flere Sagførere at vælge imellem. Men selv om dette maatte være rigtigt, hvad jeg ikke uden videre kan erkende som givet, da Nutiden saavel som Fortiden synes at modbevise, at der ikke kan leve tilstrækkelig mange Sagførere i Viborg, saa vilde dette i alt Fald kun med nogen Føje kunne paaberaabes, hvis Adgangen til at procedere for Landsretten var, saaledes som af Proceskommissionen foreslaaet, gjort afhængig af, at vedkommende Sagfører bor eller har Kontor i den By, hvor Landsretten har Sæde. Men dette er jo ikke Tilfældet, saaledes som Forslaget her foreligger. idet herefter enhver i øvrigt til Møde i Landsretten berettiget Sagfører vil kunne møde og procedere Sager ved Landsretten, uden Hensyn til, hvor han bor eller har Kontor. Naar den ærede Ordfører anførte, at det vilde være for besværligt for Sagførere, boende uden for Landsrettens Sæde, at procedere Sager for denne Ret, vil jeg dertil sige, at med de lette Samfærdselsmidler, der nu haves, synes det ikke at ville være forbundet med store Vanskeligheder, og naar den ærede Taler tilføjede, at det vilde være lige saa besværligt som f. Eks. for en Højesteretssagfører at bo ude paa Sjælland, maa jeg bemærke, at det ikke er uden Eksempel, at en praktiserende Højesteretssagfører bor uden for København, ude paa Sjælland, om just ikke i Slagelse eller Korsør, som den ærede Ordfører nævnte, uden at det vides, at der har været forbundet betydelige Vanskeligheder eller Besværligheder hermed. Naar Proceskommissionen har foreslaaet Aarhus, saa forudsattes det, at Fyn henlagdes til den jyske Landsret, og i saa Fald vilde det ogsaa været det naturligste at vælge Aarhus, men efter at Fyn er henlagt til østre Landsret i København, kan Kommissionens Forslag ikke længere paaberaabes til Fordel for Aarhus. Et Medlem af Proceskommissionen, en tidligere Folketingsmand, har ogsaa i Folketinget ved Sagens Behandling der udtrykkelig erklæ-

ret, at Grunden til, at Aarhus foresloges af Flertallet i Kommissionen, var den, at Fyn henlagdes til vestre Landsret, og dette Medlem, der i Proceskommissionen stemte for Aarhus, stemte derfor i Folketinget for Viborg. Skulde der være nogen som helst Tvivl, hvad der som sagt ikke forekommer mig at kunne være, saa synes jeg i hvert Fald, at Hensynet til Viborg Købstad maatte kunne veje noget. For den i økonomisk Henseende stagnerende By vilde det være et meget betydeligt Tab at miste den nuværende Landsoverret uden at faa Landsretten i Stedet, et Tab, der vil være ganske anderledes føleligt, end det vilde være af Interesse og til Fordel for den store By Aarhus at blive Landsrettens Sæde. Endelig taler jo ogsaa Traditionen for Viborg. Denne By har jo, saa længe den nuværende Landsoverret har eksisteret, været Sæde for denne Ret, snart i hundrede Aar, og forinden den Tid var den Sæde for Landstinget, for hvilket de jyske Rets-sager da indankedes. Jeg tror derfor, at det ikke blot er rigtigt og hensigtsmæssigt at vælge Viborg fremfor Aarhus til Sæde for den jyske Landsret, men at, foruden Traditionen, tillige et billigt Hensyn til denne gamle historiske By, der nu i saa lange Tider har været den tilsvarende Rets Sæde, i høj Grad taler herfor. Ganske i Almindelighed forekommer det mig ogsaa, at man ikke her bør gøre en Undtagelse fra den i andre Forhold anvendte Regel, at støtte den svagere Part, den mindre By, fremfor at hjælpe den stærkere, den større By, som ikke har Hjælp behov. Jeg tillader mig derfor at anbefale at blive ved Folketingets Forslag og at stemme imod Ændringsforslag Nr. 3.

Frijs: Jeg slutter mig til den sidste ærede Taler i Spørgsmaalet om at bevare Viborg som Sæde for den ny Landsret. Der er, som han rigtig sagde, to Grunde dertil. For det første det simple Billighedshensyn til Byens Erhverv, ikke at fratage den noget, som kan være af Betydning for dens finansielle Stilling og for de Mennesker, der opholde sig i den, og for det andet det mere sentimentale Hensyn, ikke at fratage Jyllands Hovedstad, som i Tidens Løb har mistet saa meget og har Udsigt til at miste endnu mere, ogsaa det sidste, den har. For mig kommer hertil endvidere et Motiv, som interesserer mig personlig ganske særlig. Jeg finder, at vi Danske have et saa mærkeligt Hang til at lade os tiltrække af de store Legemer.